

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu aktualitātes apsardzes nozarē

Monta Oga

Iepirkumu uzraudzības biroja

Tiesību aktu piemērošanas departamenta direktore

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publiskā iepirkuma izaicinājumi

- Publiskajam iepirkumam ir svarīga nozīme, jo tas ir viens no tirgus instrumentiem, kas izmantojams, lai panāktu gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, vienlaikus nodrošinot visefektīvāko publiskā sektora līdzekļu izmantošanu.

Stratēģija Eiropa 2020

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Direktīvu pārņemšana

- **Publisko iepirkumu likums** – pieņemts Saeimā 2016.gada 15.decembrī; stājas spēkā 2017.gada 1.martā.
- **Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums** – pieņemts Saeimā 2017.gada 2.februārī, stājas spēkā 2017.gada 1.aprīlī.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums

MK noteikumi nosaka:

- ✓ iepirkuma procedūru un metu konkursa norisi, termiņus, nolikumu saturu, izsludināšanas, pārtraukšanas un izbeigšanas noteikumus, iepirkumu rezultātu paziņošanas noteikumus u.c. likumā neregulētus jautājumus;
- ✓ profesionālās darbības pārkāpumu sarakstu, par kuriem pretendents izslēdzams no iepirkuma
- ✓ depozīta par iesnieguma iesniegšanu IUB samaksas un atmaksas kārtību

u.c. kopumā 13 MK noteikumi.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums

Apsardzes pakalpojumi

Publisko iepirkumu likuma 2.pielikumā ietilpstoši pakalpojumi

- Pasūtītājs var nepiemērot likumā noteiktās iepirkuma procedūras,
- taču tam jāievēro likuma **10.panta** pirmajā daļā minētajos pantos paredzētās prasības,
- ja paredzamā līgumcena ir **42 000 euro vai lielāka.**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums

Līgumcenas robežvērtība	Rīcība
No 10 000 EUR līdz 41 999 EUR	Nepiemēro likuma 10.panta noteikumus, tiesības nepiemērot likuma 9. panta («mazie iepirkumi») noteikumus. Iepirkuma veikšanai var piemērot pasūtītāja iekšējo iepirkumu veikšanas kārtību.
Vienāda ar 42 000 EUR vai lielāka	Jāpiemēro likuma 10. panta pirmās daļas noteikumi.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums

Paziņojums par sociālajiem un citiem īpašajiem pakalpojumiem – 32.pants

- Piedāvājumu iesniegšanas termiņš nosakāms ne īsāks par 5 darbdienām no dienas, kad paziņojums publicēts IUB tīmekļvietnē
- 10 darbdieņu laikā pēc līguma noslēgšanas publicējams paziņojums «par rezultātiem»
- Tiesības nublicēt sākotnējo paziņojumu, ja tas nav objektīvi iespējams
- Līguma un tā grozījumu teksta publicēšana, ja līgumcena ir 750 000 *euro*

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums

Elektroniska piedāvājumu saņemšana – 39.pants

- No 2019.gada 1.janvāra 10.panta kārtībā veiktajos iepirkumos jāparedz elektroniska piedāvājumu iesniegšana

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums

Depozīts par iesnieguma iesniegšanu IUB – 70.pants

Depozīts - **0,5% no paredzamās līgumcenas**, bet ne vairāk kā 15 000 EUR būvdarbu līgumiem (ja nevar noteikt paredzamo līgumcenu – 3400 EUR) un **840 EUR** piegādēm un pakalpojumiem.

- ✓ Nav jāmaksā, ja apstrīd iepirkuma procedūras pārtraukšanu vai iepirkuma procedūras dokumentu prasības.
- ✓ Depozītu var iesniegt kā bankas garantiju, apdrošināšanas polisi vai iemaksāt naudas summu.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums

- Likuma normas, kuras nav noteiktas likuma 10.panta pirmajā daļā kā tieši piemērojamas, veicot 2.pielikuma pakalpojumu iepirkumus, pasūtītājs var piemērot, vadoties no vispārējiem likuma mērķiem vai judikatūras.

Piemēram, Augstākās tiesas (AT) 2015.gada 16.februāra spriedums lietā SKA-257/2015

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu likums

Nepamatoti lēts piedāvājums – 53.pants

- Pretendentam kopā ar piedāvājumu vairs nav jāiesniedz izdrukas no VID EDS par pretendenta un tā piedāvājumā norādīto apakšuzņēmēju darbinieku vidējām stundas tarifa likmēm
- Pasūtītājs ir tiesīgs pieprasīt šo informāciju tikai tad, ja pretendenta piedāvājums tiek uzskatīts par nepamatoti lētu
- Detalizētais skaidrojums īpaši var attiekties arī uz pretendenta saistībām pret apakšuzņēmējiem

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

- AT 2016.gada 30.novembra spriedums lietā SKA-567/2016

Iepirkuma priekšmets apsardzes pakalpojumi. Pieteicējs izslēgts no dalības, jo pieredze ir neatbilstoša, taču tas uzskata, ka piedāvājumā citās ailēs iekļauti vairāki objekti, kas atbilst prasībām.

PIL 45.panta (1) *(pēc analogijas spēkā esošā PIL 41.p (6))*
paredz pasūtītāja tiesības izskaidrot vai papildināt iesniegtajos dokumentos norādīto informāciju, ja tā ir neskaidra vai nepilnīga.

Konstatējot, ka sniegtā informācija ir nepatiesa, šo faktu nevar mainīt, izskaidrojot vai papildinot iesniegtajos dokumentos jau norādītās ziņas.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

- AT 2016.gada 30.novembra spriedums lietā SKA-567/2016

Nav būtiski, ka citā piedāvājuma sadaļā, iespējams, ietverta informācija, kas varētu apliecināt attiecīgās pieredzes atbilstību, jo šāda informācija norādāma tajā piedāvājuma sadaļā, kurā attiecīgās ziņas sniedzamas

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

- AT 2016.gada 22.februāra spriedums lietā SKA-138/2016

Tiesa nevar aizstāt pasūtītāju, identificējot nepamatoti lētu piedāvājumu, un izlemjot, vai kādu piedāvājumu noraidīt kā nepamatoti lētu.

Proti, pasūtītājam ir brīvība izvērtēt, cik riskants tai šķiet pretendenta piedāvājums sakarā ar piedāvāto cenu, tiesa šādu riska izvērtējumu pasūtītāja vietā veikt nevar (sprieduma [16] punkts).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

- AT 2014.gada 9.aprīļa spriedums lietā SKA-134/2014
(«mazais iepirkums»)

Gan uzvarētāja piedāvātā cena, gan paša pieteicēja cena zemāka par Latvijas Drošības biznesa asociācijas aprēķināto

Pasūtītājam šaubas par uzvarētāja piedāvājuma īstumu un izpildes iespēju neradās

Pieteicējs – uzvarētājas piedāvājums ir nepamatoti lēts, jo tā paredzējusi apsardzes pakalpojuma nodrošināšanai izmantot vecuma pensionārus

Šāds arguments ir spekulatīvs un acīmredzami nepamatots, jo likums neierobežo izmantot noteikta vecuma darbiniekus apsardzes veikšanai

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

IUB lēmums 4-2.2/16-14/2

Iepirkuma priekšmets – apsardzes pakalpojumi

Iesniedzējs tika izslēgts no dalības iepirkumā, jo iesniedzējam nav tiesību kā komandītsabiedrībai attiecināt uz tās biedriem mikrouzņēmumu nodokļa likmi.

IIK secināja, ka iesniedzējs pamatoti noraidīts.

Izvērtējot Mikrouzņēmumu nodokļa likuma regulējumu, IIK secināja, ka iesniedzējam atbilstoši Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1.punkta e) apakšpunktam nav tiesību piedāvāt fiziskās apsardzes stundas tarifa likmi, kas ir noteikta mikrouzņēmumu nodokļu maksātājiem, jo personālsabiedrības (komandītsabiedrības) biedri nevar būt mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

Problēmjasutājumi izmaksu noteikšanā:

- Izmaksu neiekļaušana piedāvājumā
- Izmaksu nenorādīšana prasītajās pozīcijās
- Manipulācijas saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēles kritēriju (kas saistīti ar izmaksu vērtēšanu) ietvaros

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

- Kā izvērtēt piedāvājumu?
- Vai piedāvājumi ir objektīvi salīdzināmi, ja kāds pretendents neiekļauj izmaksas?
- Vai piedāvājumi ir objektīvi salīdzināmi, ja izmaksas ir iekļautas, bet nav norādītas?

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

✓ Nav pieļaujams:

Izmaksu nenorādīšana prasītajās pozīcijās, jo tās aptvertas ar izmaksām citā pozīcijā (SKA-681/2014)

✓ Ir pieļaujams:

Izmaksu nenorādīšana vairākās pozīcijās, ja tās segs pats pretendents (SKA -38/2014)

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

✓ AT spriedumi:

SKA-38/2014; SKA-500/2014; SKA-26/2014

Pretendents ir tiesīgs norādīt pozīciju izmaksas **0 euro** apmērā vai nenorādīt tās vispār gadījumā, ja šīs izmaksas segs pats pretendents

Šāds **piedāvājums ir pieļaujams, izpildoties vairākiem priekšnosacījumiem, kas izriet no judikatūras**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakse

- Pieļaujama izmaksu nenorādīšana, ja tās segs pats pretendents, ievērojot šādus nosacījumus:
 - 1) šāds piedāvājums balstīts uz pretendenta darbības organizācijas īpatnībām;
 - 2) izmaksu segšanai uz sava rēķina skaidri jāizriet no piedāvājuma;
 - 3) piedāvājumam jābūt nopietnam un īstam, tam jābūt skaidri pamatotam;
 - 4) šāds piedāvājums nevar novest pie likuma 2.pantā nostiprināto mērķu pārkāpuma.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies par uzmanību!

Vairāk par publiskajiem iepirkumiem:
www.iub.gov.lv